Zuiger of Zuigeling

Om het zwermen te voorkomen gaan we, net vóórdat de zwermdrift losbreekt, onze volken verzwakken door bijen of broed weg te nemen. Dat kunnen we doen door bijv. een veger of vlieger te maken.

Met deze methoden moet we de koningin opzoeken en dat is nu voor vele imkers een paar broedramen te ver. De koninginnen zijn veelal niet gemerkt en zodra de kast open gaat, rennen duizenden driftige bijen over de raten. Begin dan maar eens de koningin eruit te halen. De bijen door een rooster jagen? Dat zal zeker de gemoedrust en de zachtaardigheid van de beestjes niet echt in de hand werken.

Met deze voorgestelde broedaflegger, de zuiger, of zuigeling, hoeven we geen koningin te zoeken en we laten de bijen zelf uitmaken wie en wat de broedaflegger zal bevolken: je krijgt een heel natuurlijk en harmonieus nieuw volk.

De methode vraagt geen speciaal materiaal: een lege kastromp en een koninginnenrooster volstaan.
Het is een zeer eenvoudige methode om aan zwermvoorkoming en volkuitbreiding te doen. Uiterst gemakkelijk uit te voeren, door elke imker en weinig tijdrovend.

Voor deze methode heb ik me indertijd laten inspireren door L. Eerselmans ('De zuigeling', Maandblad van de Vlaamse Imkerbond, mei 1994) en in de loop van de jaren heb ik ze al vele keren met succes toegepast.

Voorbereiding

In een lege romp hangen we zoals in het schema:

• één voerraam (verticaal vet lijntje links in het schema): raam met honing of weggenomen wintervoeding;
• één stuifmeelraam (vet lijntje rechts): van om het even welk volk;
• twee /kunstraat (puntlijntjes);
• twee uitgebouwde ramen (twee dubbele lijntjes);
• centraal laten we een ruimte om vier broedramen in te hangen.

We zetten ook nog vier uitgebouwde ramen of kunstraat-ramen klaar, die hebben we nodig ter vervanging van de broedramen die we straks zullen wegnemen uit het productievolk.

Uitvoering

Stap A: dag 0

Uit het productievolk halen we vier broedramen met veel open broed (eitjes en larven), we kloppen er alle bijen af zodat we de koningin zeker niet meenemen en hangen de ramen, zonder bijen, in de centrale vrije ruimte van de zuigeling.

In het productievolk sluiten we het broednest aaneen en we hangen aan de zijkanten ervan de vier klaargezette ramen: bijv. twee kunstraat-ramen en twee uitgebouwde ramen. Hierop plaatsen we een moerrooster om de doorgang voor de koningin te beletten, vervolgens de honingkamer en daarboven de zuigeling. We leggen de dekplank erop en laten het volk met rust gedurende vijf tot acht uur.

Wat gebeurt er nu? In de zuigeling zitten geen bijen, maar het open broed oefent een onweerstaanbare zuigkracht uit. Onmiddellijk trekken voedster-,poets-, bouw- en veldbijen massaal naar de vier broedramen om het broed te verzorgen. We krijgen op deze manier een ideaal harmonieuze broedaflegger met veel jonge verzorgende bijen.

Stap B: na vijf tot acht uur

Na vijf tot acht uur zit de zuigeling vol bijen. We nemen de zuigeling af, plaatsen hem op een nieuwe bodem, dekken hem af en hebben een nieuw volk, dat nu, omdat het moerloos is, redcellen zal optrekken.

Het productievolk is nu voldoende verzwakt om van alle zwermplannen af te zien.
De zuigeling sluiten we op en brengen hem buiten de actieradius van het moedervolk (5 km) om te beletten dat de vliegbijen terugkeren naar hun oorspronkelijke standplaats. Wie geen uitwijkmogelijkheden heeft, kan de zuigeling drie/vier dagen opsluiten en koel zetten, om hem dan de vierde dag 's avonds op te stellen. Hiermee zul je het vervliegen tot een minimum beperken.

Stap C: dag 9

Na negen dagen hebben we verschillende mogelijkheden:

<u>Niets doen</u>

De twaalfde dag worden er nieuwe koninginnen geboren. We rekenen erop dat ze het onder elkaar zullen uitvechten en dat de sterkste zal triomferen. De kans op nazwermen is heel klein. Wie echter geen risico's wil lopen, kan het tuten en kwaken afwachten en dan doppen breken. Als alles normaal verloopt wordt een week later de koningin bevrucht, en nog eens een week later moet ze aan de leg zijn. Dat is een eenvoudige methode

<u>Doppen breken</u>

We breken alle doppen uit. Dat gaat heel gemakkelijk: we moeten slechts vier ramen controleren. Nu beschikken we over een volk dat geen kansen meer heeft om nog redcellen op te trekken en bijgevolg staat te bedelen om een nieuwe koningin. In dergelijk volk kunnen we zowel rijpe doppen (omgelarfd van een rasvolk), een onbevruchte of een bevruchte koningin invoeren. De imker moet vooraf alles goed plannen zodat hij op het gepaste ogenblik over doppen of koninginnen beschikt.

Nu kun je eventueel ook een raam met jong broed uit een raszuiver volk in de zuigeling hangen. De twaalfde dag worden er nieuwe koninginnen geboren.

Zuigeling splitsen

We breken alle doppen en splitsen de zuigeling in twee, drie of vier paringvolkjes. We moeten er hier ook voor zorgen dat we over rijpe doppen of pas uitgelopen koninginnen beschikken.

Schema 'zuigeling'

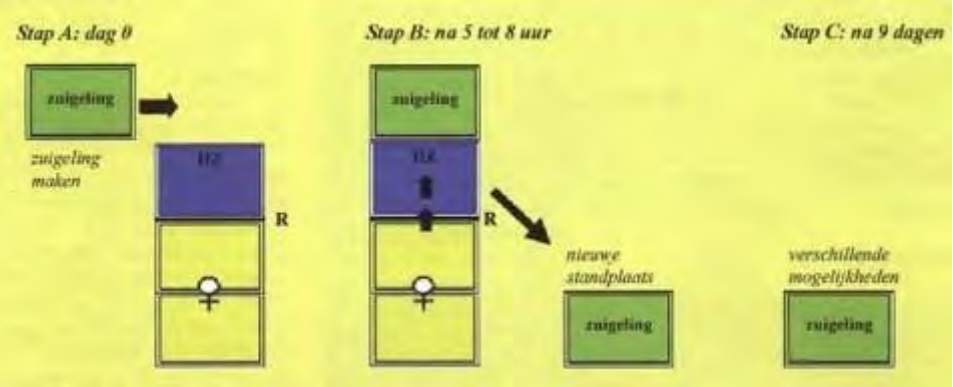

HZ = Honingzolder, oftewel honingkamer/bak.

Doelstelling
• zwermvoorkoming:
• koninginneteelt.

Beginsituatie

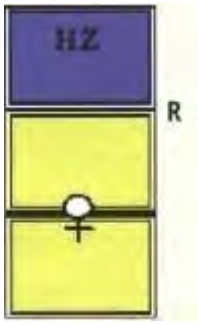

• sterk bevolkte kast;
• net voor de zwermdrift.

Uitvoering

Stap A: dag 0

• een nieuwe kastromp (zuigeling) klaar zetten met erin:
- vier broedramen (zonder bijen) uit één of meerdere productievolken centraal hangen in de zuigeling;
- twee uitgebouwde ramen (één aan weerszijden van de broedramen);
- twee kunstraat ramen (naast uitgebouwde ramen);
- één stuifmeelraam (aan buitenkant);
- één voerraam (aan andere buitenkant kast van het productievolk aanvullen met kunstraat- of uitgebouwde ramen;
- moerrooster tussen de honingkamer en de broedkamers laten en de zuigeling boven op de honingkamer plaatsen; onmiddellijk zullen jonge bijen massaal het broed gaan verzorgen

Stap B: na vijf tot acht uur

• de zuigeling wegnemen (zit vol bijen) en hem op een nieuwe bodem zetten;
• hem naar een andere standplaats brengen of drie/vier dagen opsluiten.

Stap C: dag 9

Verschillende mogelijkheden:
• ofwel een nieuwe koningin laten geboren worden;
• ofwel de doppen breken en een rijpe dop of koningin invoeren;
• ofwel uitsplitsen in meerdere paringvolkjes.

Een andere variant:

In plaats van 4 broedramen uit 1 volk heb ik 3 ramen uit 2 volken gehaald.

Dus zes ramen broed (verzamel-broed aflegger)in een tienraams romp. Aan de buitenzijde 1 raam stuifmeel en aan de andere buitenzijde 1 raam voer.

Aan beide zijden tussen broedramen en voer/stuifmeel hang je een uitgebouwd raam.

Één uitgebouwd raam vooraf dompelen in het water en vol met water inhangen.

Na 5 a 8 uur op een afgesloten bodem zetten, deksel erop en drie/vier dagen koud wegzetten.

Na 3/4 dagen tegen de avond de kast op je eigen stal plaatsen en open zetten. Enkele bijen vervliegen.

Dit volk groeit explosief en kan al als productievolk dienen voor de linde en of heide.

Elke 14 dagen maakte ik 1 a 2 zuigelingen gedurende de zwermtijd. Dit was afdoende tegen het zwermen en resulteert in mooie sterke F1 productie volken.

2013- Albert Koopman Oosterhesselen